

WAT
&
HOE

NOORS

TAALGIDS

- uitspraak
- ontmoetingen
- eten & uitgaan
- onderweg
- overnachten
- gezondheid

incl.
woordenlijst
NOORS - NEDERLANDS
& NEDERLANDS
- NOORS

IN SAMENWERKING MET
vanDale

NOORS

TAALGIDS

Vertaling
Janke Klok en Jørn Sveistrup,
Stichting Scandinavisch Vertaal-
& Informatiebureau Nederland,
Groningen

Inhoud

Woord vooraf 6

1 Handig om te weten... 7

- 1.1 Beknopte grammatica 7
- 1.2 Uitspraak 11
- 1.3 Handige rijtjes 13
- 1.4 Datum, tijd en getallen 18
- 1.5 Persoonlijke gegevens 26

2 Praktische zaken 28

- 2.1 Bank 28
- 2.2 Post 29
- 2.3 Telefoon 30
- 2.4 Internet 34
- 2.5 Foto en video 35
- 2.6 Het weer 37
- 2.7 Veiligheid 39

3 Ontmoetingen 41

- 3.1 Algemeen 41
- 3.2 Iemand aanspreken 42
- 3.3 Zich voorstellen 44
- 3.4 Elkaar begrijpen 50
- 3.5 Hobby's 51
- 3.6 Een mening geven 52
- 3.7 Een compliment geven 54
- 3.8 Iets aanbieden 54
- 3.9 Uitnodigen 55
- 3.10 Iets afspreken 56
- 3.11 Iemand versieren 57
- 3.12 Afscheid nemen 59

4 Onderweg 63

- 4.1 De weg vragen 63
- 4.2 Douane 66
- 4.3 Bagage 68
- 4.4 De auto 69
- 4.5 Verkeersborden 69
- 4.6 Het benzinestation 70
- 4.7 Pech en reparaties 71

- 4.8 De fiets 75
- 4.9 Vervoermiddel huren 76
- 4.10 Liften 80
- 4.11 Inlichtingen 81
- 4.12 Openbaar vervoer 83

- 5 Overnachten 92**
 - 5.1 Accommodatie zoeken 92
 - 5.2 Bij de receptie 93
 - 5.3 Kamperen 94
 - 5.4 Hotel/appartement/huisje 98
 - 5.5 Klachten 101
 - 5.6 Vertrek 102

- 6 Eropuit 104**
 - 6.1 Bezienswaardigheden 104
 - 6.2 Sport en recreatie 107
 - 6.3 Aan het water 108
 - 6.4 In de sneeuw 111
 - 6.5 Wandelen en bergbeklimmen 112
 - 6.6 Fitness en wellness 113

- 7 Winkelen 115**
 - 7.1 Algemeen 116
 - 7.2 Levensmiddelen 118
 - 7.3 Kleding en schoenen 119
 - 7.4 Kapper 121
 - 7.5 Afrekenen 123

- 8 Eten en uitgaan 125**
 - 8.1 In het restaurant 125
 - 8.2 Bestellen 126
 - 8.3 Klachten 135
 - 8.4 Afrekenen 136
 - 8.5 Uitgaan 137
 - 8.6 Kaartjes reserveren 139

- 9 Gezondheid 141**
 - 9.1 De dokter roepen 141
 - 9.2 Klachten van de patiënt 141
 - 9.3 Het consult 143
 - 9.4 Recept en voorschriften 150
 - 9.5 De tandarts 151

10	In moeilijkheden	153
10.1	Om hulp vragen	153
10.2	Ongelukken	154
10.3	Er is iemand vermist	156
10.4	Verlies en diefstal	157
10.5	Aanranding	158
10.6	De politie	159

	Woordenlijsten	161
	Nederlands – Noors	161
	Noors – Nederlands	214

Woord vooraf

Al ruim 90 jaar kun je je met ***Wat & Hoe Taalgidsen*** verstaanbaar maken in vele talen. Dat betekent niet dat de gidsen inmiddels hoogbejaard zijn. Met de huidige generatie gidsen kun je vragen naar de beschikbaarheid van wifi, plekken om je telefoon op te laden of waar je geheugenkaartjes kunt kopen voor je camera.

De ***Wat & Hoe Taalgidsen*** staan bekend om de vele handige zinnnetjes die je kunt gebruiken in een hotel, restaurant of gewoon op straat. Bij alle zinnen zie je meteen hoe je ze moet uitspreken. Er zijn praktische tekeningen waarop je ook kunt aanwijzen wat je nodig hebt. Achterin staan woordenlijsten in beide richtingen die van pas kunnen komen om snel even een woord op te zoeken. Wil je meer weten over de grammatica, dan kun je voorin daarover een beknopte praktische uitleg vinden. De gidsen zijn in samenwerking met Van Dale tot stand gekomen.

Wat & Hoe-taalgidsen zijn er in de volgende talen:

Afrikaans	Fries	Roemeens
Arabisch	Grieks	Russisch
Braziliaans	Hebreeuws	Slowaaks
Bulgaars	Hongaars	Spaans
Catalaans	Indonesisch	Thai
Chinees Mandarijn	Italiaans	Tsjechisch
Deens	Japans	Turks
Duits	Kroatisch	Vietnamees
Engels	Noors	Zweeds
Fins	Pools	
Frans	Portugees	

1 Handig om te weten...

1.1 Beknopte grammatica

• Zelfstandige naamwoorden en lidwoorden

De Noorse taal kent drie geslachten: mannelijk, vrouwelijk en onzijdig.
Enkelvoud

Het onbepaald lidwoord voor vrouwelijke zelfstandige naamwoorden is *ei*, voor mannelijke *en* (uit te spreken als *éen*) en voor onzijdige woorden *et* (uit te spreken als *et*). De woorden zijn vergelijkbaar met het Nederlandse *een*. Het onbepaald lidwoord kan voor zowel mannelijke als vrouwelijke woorden worden gebruikt. In deze taalgids is dat ook gedaan.

In het Nederlands komt het bepaald lidwoord (de, het) vóór het zelfstandig naamwoord. In het Noors wordt het bepaald lidwoord als een uitgang aan het zelfstandig naamwoord vastgehecht. Voor mannelijke zelfstandige naamwoorden is dit aangehechte lidwoord *-en*, voor vrouwelijke zelfstandige naamwoorden *-a* en voor onzijdige zelfstandige naamwoorden *-et*.

Bijvoorbeeld:

mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
en gutt = een jongen	ei/en dør = een deur	et hus = een huis
gutten = de jongen	døra = de deur	huset = het huis

De uitgang *-en* wordt uitgesproken als *-ən*. De uitgang *-et* wordt uitgesproken als *ə*.

Meervoud

Zelfstandige naamwoorden krijgen in het onbepaald meervoud gewoonlijk *-er*. Een van de belangrijkste uitzonderingen vormen de onzijdige, eenlettergrepige woorden, die meestal geen uitgang krijgen. Ook in het meervoud geldt dat het bepaald lidwoord (in het Nederlands *de*) als een uitgang aan het zelfstandig naamwoord worden vastgehecht. De uitgang van het bepaald meervoud is *-ene*.

Bijvoorbeeld:

mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
gutter = jongens	dører = deuren	hus = huizen
guttene = de jongen	dørene = de deuren	husene = de huizen

● Bijvoeglijke naamwoorden

Het bijvoeglijk naamwoord heeft drie vormen: één zonder uitgang, één met *-t* en één met *-e*. De vorm zonder uitgang wordt gebruikt na *en* = een (m., v.), die met *-t* na *et* = een (onz.) en die met *-e* in de andere gevallen. Wanneer er een bijvoeglijk naamwoord voor het zelfstandig naamwoord staat, is er zowel een vooropgeplaatst, losstaand, als een achtergeplaatst, aangehecht, bepaald lidwoord.

Bijvoorbeeld:

mannelijk		vrouwelijk	
en stor gutt	een grote jongen	ei/en grønn dør	een groene deur
den store gutten	de grote jongen	den grønne døra	de groene deur
store gutter	grote jongens	grønne dører	groene deuren
de store guttene	de grote jongens	de grønne dørene	de groene deuren

onzijdig

et pent hus	een mooi huis
det pene huset	het mooie huis
pene hus	mooie huizen
de pene husene	de mooie huizen

● Persoonlijke voornaamwoorden

onderwerp		voorwerp	
ik	jeg	mij	meg
jij	du	jou	deg
u	De	u	Dem
hij	han	hem	ham
zij	hun	haar	henne
het	det	het	det
wij	vi	ons	oss
jullie	dere	jullie	dere
u	De	u	Dem
zij/ze	de	hun/hen	dem

In Noorwegen is de beleefdheidsvorm *De/Dem* van het persoonlijk voornaamwoord veel minder gebruikelijk dan in het Nederlands. In winkels, restaurants e.d. kunt u daarom goed *dul/deg* en *dere* gebruiken.

● Bezittelijke voornaamwoorden

mijn	min	mitt	mine
jouw	din	ditt	dine
uw	Deres	Deres	Deres
zijn	sin/hans	sitt/hans	sine/hans
haar	sin/hennes	sitt/hennes	sine/hennes
van het	dets	dets	dets
ons/onze	vår	vårt	våre
jullie	deres	deres	deres
uw	Deres	Deres	Deres
hun	sin/deres	sitt/deres	sine/deres

Min, din, sin, vår worden gebruikt voor woorden van het mannelijk en vrouwelijk geslacht, *mitt, ditt, sitt, vårt* voor onzijdige woorden en *mine, dine, sine, våre* voor het meervoud.

Het Noors kent twee vormen voor de derde persoon enkelvoud (*sin/sitt/sine* en *hans/hennes/dets*) en meervoud (*sin/sitt/sine* en *deres*) van het bezittelijk voornaamwoord. *Sin/sitt/sine* worden gebruikt als het bezittelijk voornaamwoord terugwijst naar het onderwerp.

Bijvoorbeeld:

Han tar sin bok	Hij pakt zijn (eigen) boek
Hun spiser sitt brød	Zij eet haar (eigen) brood
De selger sitt hus	Zij verkopen hun (eigen) huis

Als het bezittelijk voornaamwoord niet terugslaat op het onderwerp of in het onderwerp zelf staat, gebruikt men *hans* (zijn), *hennes* (haar) of *deres* (hun). Dus: *Anne leser hennes avis* betekent dat Anne de krant van iemand anders leest.

Het bezittelijk voornaamwoord wordt in het Noors gewoonlijk achter het zelfstandig naamwoord, dat dan in de bepaalde vorm staat, geplaatst.

Bijvoorbeeld:

huset vårt	ons huis
stolene mine	mijn stoelen
bilen hennes	haar auto

2 Praktische zaken

2.1 Bank

Waar is hier ergens een bank/een wisselkantoor?

Er det en bank/et vekslingskontor her i nærheten?

aar dè een bank/et vekslingskoentoer haar ie naarheetən?

Kan ik hier deze ... inwisselen?

Kan jeg heve denne ... her?

kan jei heevə dennə ... haar?

Kan ik hier pinnen?

Kan jeg bruke bankkort her?

kan jei bruukə bankkort haar?

Kan ik hier met een creditcard geld opnemen?

Kan jeg ta ut penger med kredittkort?

kan jei tå uut pengər haar mē kreedietkort?

Hoeveel provisie moet ik betalen?

Hvor mye er det i provisjon?

woer muu-ə aar dè ie proetwiesjoen?

Waar moet ik tekenen?

Hvor må jeg skrive under?

woer mō jei skrijvə uunər?

Kan ik kleinere biljetten krijgen?

Kan jeg få mindre sedler?

kan jei fō miendrə sedlər?

Ik zoek een geldautomaat

Er det en minibank i nærheten?

aar dè een mieniebank ie naarheetən?

Wat is het minimum/maximum?

Hva er minimum/maksimum?

wá aar mienimuum/maksiium?

Mag ik ook minder opnemen?

Kan jeg heve et lavere beløp?

kan jei heevə et lávərə bøleup?

Dit zijn de gegevens van mijn bank in Nederland/België

Her er opplysningene om min nederlandske/belgiske bank

haar aar opluusniengənə om miin needərlanskə/belgieskə banks dátá

Dit is mijn bankrekeningnummer

Her er mitt bankkontonummer

haar aar miet bank-koentoenoemər

Ik wil graag geld wisselen

Jeg vil gjerne veksle penger

jei wiel jernə wekslə pəŋər

euro tegen ...

Jeg vil gjerne veksle Euro til ...

jei wiel jernəweksləuĩroe tiel ...

Wat is de wisselkoers?

Hva er valutakursen?

wá aar wáluutákuursən?

Kunt u me ook wat kleingeld geven?

Kan jeg få litt småpenger også?

kan jei fò liet smòpəŋər ɔssò?

Dit klopt niet

Det stemmer ikke

dè stemmər iekkə

Du må skrive under her

Du må fylle ut dette

Kan jeg få se passet ditt?

Kan jeg få se identitetskortet ditt?

Kan jeg få se bankkortet ditt?

U moet hier tekenen

U moet dit invullen

Mag ik uw paspoort zien?

Mag ik uw identiteitsbewijs zien?

Mag ik uw bankpasje zien?

2.2 Post

frimerker

pakker

postzegels

pakjes

Ik ben op zoek naar een postkantoor

Jeg leter etter et postkontor

jei leetər ettər et postkoentoer

Is hier een brievenbus in de buurt?

Er det en postkasse i nærheten?

aar dè een postkassə iə naərheetən?

Bij welk loket kan ik geld wisselen?

I hvilken luke kan jeg veksle penger?

ie wielkən luukə kan jei wekslə pəŋər?

Moet ik hier zijn voor een telefonische overboeking?

I hvilken luke kan jeg overføre penger telefonisk?

ie wielkən luukə kan jei oowərfeurə pəŋər teeləfoeniesk?

3 Ontmoetingen

3.1 Algemeen

• Dank u wel

Bedankt/dank u wel

Takk/takk skal du ha

tak/tak skal duu há

Geen dank/graag gedaan

Ikke noe å takke for/Ingen årsak

iekkə noe-ə ò takkə for/iengən òrsák

Heel hartelijk dank

Tusen takk

tuusən tak

Erg vriendelijk van u

Det er snilt av deg

dè aar snielt áw dei

Het was me een waar genoeg

Bare hyggelig

bárə huuggəlie

Dank u voor de moeite

Takk for hjelpen

tak for jelpən

Dat had u niet moeten doen

Det hadde ikke vært nødvendig

dè haddə iekkə waart neudwendie

Dat zit wel goed, hoor

Det er ikke noe å snakke om

dè aar iekkə noe-ə ò snakkə om

• Pardon

Pardon

Unnskyld

uunsjuul

Sorry!

Beklager!

bəklágər!

Sorry, ik wist niet dat ...

Beklager, jeg visste ikke at ...

bəklágər, jei wiestə iekkə at ...

Neemt u me niet kwalijk

Unnskyld meg

uunsjuul mei

Het spijt me

Jeg beklager

jei bæklágør

Ik deed het niet expres, het ging per ongeluk

Jeg gjorde det ikke med vilje, det var et uhell

jei joerə də iekkə mè wíeljə

Dat geeft niet, hoor

Det gjør ikke noe

də jeur iekkə noe-ə

Laat maar zitten

Bare glem det

bárə glem də

Dat kan iedereen overkomen

Det kan skje enhver

də kan sjee enwæər

• Feliciteren en condoleren

Gefeliciteerd met uw verjaardag/naamdag

Til lykke med dagen/navnedagen

tiel luukkə mè dágən/næwnədágən

(Nog) de beste wensen

Gratulerer

grátuuleerər

Gecondoleerd

Kondolerer

koendoeleerər

Ik vind het heel erg voor u

Det var leit å høre

də wár leit ɔ heurə

3.2 Iemand aanspreken

Dag meneer Jensen

God dag, herr Jensen

goedág, her jensən

Dag mevrouw Olsen

God dag, fru Olsen

goedág, fruu oelsən

Hallo, Per

Hei, Per

hei, peer

4 Onderweg

4.1 De weg vragen

Pardon, mag ik u iets vragen?

Unnskyld, kan jeg få spørre deg om noe?

uunsjuul, kan jei fø spurra dei om noe-ə?

Ik ben de weg kwijt

Jeg har kjørt feil

jei hār gjeurt feil

Weet u een ... in de buurt?

Vet du om en/et ... her i nærheten?

weet duu om een/et ... haar ie naarheetən?

Is dit de weg naar ...?

Er dette veien til ...?

aar dettə wei-ən tiel ...?

Kunt u me zeggen hoe ik naar ... moet lopen/fietsen?

Kan du si meg hvordan jeg må gå/sykle for å komme til ...?

kan duu sii mei woerdan jei mò gò/suuklə for ò kømmə tiel ...?

Hoe kom ik daar het snelst met de auto?

Hvordan kommer jeg raskest dit med bil?

woerdan kømmər jei raskəst diet mè biil?

Hoe kom ik het snelst in ...?

Hvordan kommer jeg raskest til ...?

woerdan kømmər jei raskəst tiel ...?

Hoeveel kilometer is het nog naar ...?

Hvor mange kilometer er det til ...?

woer mangə gjiiloemeetər aar dè tiel ...?

Kunt u het op de kaart aanwijzen?

Kan du vise meg det på kartet?

kan duu wiisə mei dè pò kartə?

Mijn navigatiesysteem is kapot, kunt u me vertellen hoe ik in ... kom?

Navigasjonssystemet mitt er i stykker, kan du fortelle meg hvordan jeg kommer til ...?

návviğásjoens-suusteemə miet aar ie stuukkər, kan duu fortellə mei woerdan jei kømmər tiel ...?

- **Waar?**

hier/daar

her/der

haar/daar

ergens/nergens

noensteds/ingensteds

noe-ənsteets/iengənsteets

overal

overalt

oozwəralt

ver weg/dichtbij

langt borte/i nærheten

langt boertə, ie naarheetən

naar rechts/links

til høyre/venstre

tiel hujrə/wenstrə

rechts/links van

til høyre/venstre for

tiel hujrə/wenstrə for

rechtdoor

rett fram

ret fram

via

over/via/om

oozwər/wiē-ā/om

in

i

Ie

op

på

pò

onder

under

uunmər

tegen

mot

moet

tegenover

overfor

oozwərfor

naast

ved siden av

wè siidən áw

bij

ved

we

voor

foran

fəran

in het midden

i midten

ie miettən

naar voren

forover

foroowər

beneden/naar beneden

nede/ned

nedə/need

boven/naar boven

oppe/opp

oppə/op

binnen/naar binnen

inne/inn

iennə(ien)

buiten/naar buiten

ute/ut

uutə/uut

achter

bak

Bák

vooraan

forrest

forrəst

achteraan

bakerst

bákərst

in het noorden

i nord

ie noer

naar het zuiden

sørover

seuroowər

uit het westen

fra vest

frá west

van het oosten

fra øst

frá ust

ten noorden van

nord for

noer for

Det vet jeg ikke, jeg er ikke kjent her
 Du har kommet feil
 Du må tilbake til ...
 Der kan du følge skiltene videre
 Der kan du spørre på nytt
 rett fram
 til venstre
 til høyre
 ta av
 følge
 krysse
 veikrysset
 gata
 trafikklyset
 tunnelen
 trafikkskiltet 'kryss med vikeplikt'
 bygningen
 på hjørnet
 elven
 brua
 brua
 jernbaneovergangen/jernbanebommen
 skiltet retning ...
 pilen

Ik weet het niet, ik ben hier niet bekend
 U zit verkeerd
 U moet terug naar ...
 Daar wijzen de borden u verder
 Daar moet u het opnieuw vragen
 rechtdoor
 linksaf
 rechtsaf
 afslaan
 volgen
 oversteken
 de kruising
 de straat
 het verkeerslicht
 de tunnel
 het verkeersbord 'voorrangskruising'
 het gebouw
 op de hoek
 de rivier
 het viaduct
 de brug
 de spoorwegovergang/de spoorbomen
 het bord richting ...
 de pijl

4.2 Douane

Kan jeg få passet, takk
 Kan jeg få det grønne kortet, takk
 Kan jeg få vognkortet, takk
 Kan jeg få visumet, takk
 Hvor skal du hen?
 Hvor lenge har du tenkt å bli?
 Har du noe å fortelle?
 Kan du åpne denne?
 Ta av deg beltet
 Ta av deg skoene
 Hva er det i denne?
 Har du pakket vesken selv?

Uw paspoort, a.u.b.
 De groene kaart, a.u.b.
 Het kentekenbewijs, a.u.b.
 Uw visum, a.u.b.
 Waar gaat u naartoe?
 Hoe lang bent u van plan te blijven?
 Hebt u iets aan te geven?
 Wilt u deze openmaken?
 Doe uw riem af
 Doe uw schoenen uit
 Wat zit hierin?
 Hebt u uw tas zelf ingepakt?

TAALGIDS

NOORS

DE BESTE TOLK VOOR OP REIS

Vlot de rekening vragen op een terrasje? Een gesprekje aanknopen? Met deze taalgids kom je altijd uit je woorden.

- Ruim 4000 woorden & zinnen
- Woordenlijst Nederlands - Noors
- Woordenlijst Noors - Nederlands
- Duidelijke aanwijzingen voor uitspraak

9 789043 941129

www.kosmosuitgevers.nl

